મ-દની મુઝા-કરા (દા'વતે ઇસ્લામી)

Gunge Bahron Ke Baare Mein
Suwal Jawab (Gujarati)

ગૂંગે બહરોં કે બારે મેં સુવાલ જવાબ

- ક્યા ગૂંગા બોલને પર કુદરત રખને વાલોં કી ઇમામત કર સકતા હૈ ?
- તો ક્યા ગૂંગા ગૂંગોં કા ભી ઈમામ નહીં હો સકતા ?
- ક્યા ગૂંગા ઝબ્હ કર સકતા હૈ ?
- ગૂંગે કા નિકાહ કિસ તરહ હોગા ?
- "અલ્લાહ" કા ઈશારા ગૂંગે બહરે કિસ તરહ કરેં ?

હમારે સુવાલાત ઔર

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دامت برکاتہم العالیہ

કે જવાબાત

પેશકશ :
મજલિસે મ-દની મુઝા-કરા
(દા'વતે ઇસ્લામી)

مکتبۃ المدینہ
(دعوتِ اسلامی)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અર્ઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી** ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે જૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા : ઐ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ ! હમ પર ઈલ્મ વ હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે. (المُستطرَف ج١ص٤٠ دارالفکر بیروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

(ગૂંગે બહરોં કે બારે મેં સુવાલ જવાબ)

યેહ રિસાલા (ગૂંગે બહરોં કે બારે મેં સુવાલ જવાબ)

મજલિસે મ-દની મુઝા-કરા (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં પેશ કિયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો **હિન્દી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર **મક-ત-બતુલ મદીના** સે શાએઅ કરવાયા હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઈ-મેઈલ યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને, તીન દરવાઝા,

અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત

MO. 9374031409 • E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

પહલે ઇસે પઢ લીજિયે

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **દા'વતે ઇસ્લામી** કે બાની, શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી** ર-ઝવી ઝિયાઈ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને અપને મખ્સૂસ અન્દાઝ મેં સુન્નતોં ભરે બયાનાત, ઇલ્મ વ હિક્મત સે મા'મૂર **મ-દની મુઝા-કરાત** ઔર અપને તરબિય્યત યાફ્તા મુબલ્લિગીન કે ઝરીએ કુછ હી અર્સે મેં લાખોં મુસલ્માનોં કે દિલોં મેં મ-દની ઇન્કિલાબ બરપા કર દિયા હૈ, આપ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કી સોહબત સે ફાએદા ઉઠાતે હુએ કસીર ઇસ્લામી ભાઈ **વક્તન ફ વક્તન** મુખ્તલિફ મકામાત પર હોને વાલે **મ-દની મુઝા-કરાત** મેં મુખ્તલિફ કિસ્મ કે મ-સલન અકાઇદ વ આ'માલ, ફઝાઇલ વ મનાકિબ, શરીઅત વ તરીકત, તારીખ વ સીરત, સાઇન્સ વ તિબ, અખ્લાકિય્યાત વ ઇસ્લામી મા'લૂમાત ઔર દીગર બહુત સે મૌઝૂઆત કે મુ-તઅલ્લિક સુવાલાત કરતે હૈં ઔર શૈખે તરીકત અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ઉન્હેં હિક્મત આમોઝ વ ઇશ્કે રસૂલ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم મેં ડૂબે હુએ જવાબાત સે નવાઝતે હૈં. અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه કે ઇન અતા કર્દા દિલ ચસ્પ ઔર ઇલ્મો હિક્મત સે લબરેઝ ઇર્શાદાત કે મ-દની ફૂલોં કી ખુશ્બૂઓં સે દુન્યા ભર કે મુસલ્માનોં કો મહકાને કે મુકદ્દસ જઝબે કે તહ્ત **દા'વતે ઇસ્લામી** કી **મજલિસે મ-દની મુઝા-કરા** ઇન મ-દની મુઝા-કરાત કો ઝરૂરી તરમીમ કે સાથ તહરીરી ગુલદસ્તોં કી સૂરત મેં પેશ કરને કી સઆદત હાસિલ કર રહી હૈ. ઇસ **મ-દની મુઝા-કરે** કે તહરીરી ગુલદસ્તે કા મુતા-લઆ કરને સે اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ અકાઇદો આ'માલ ઔર ઝાહિરો બાતિન કી ઇસ્લાહ, મહબ્બતે ઇલાહી عَزَّوَجَلَّ વ ઇશ્કે રસૂલ صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم કી લા ઝવાલ દૌલત કે સાથ સાથ મઝીદ હુસૂલે ઇલ્મે દીન કા જઝબા ભી બેદાર હોગા. اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ

﴾મજલિસે મ-દની મુઝા-કરા﴿

26 ઝુલ કા'દતિલ હરામ 1432 સિ.હિ./25 અક્તૂબર 2011 સિ.ઈ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

ગૂંગે બહરોં કે બારે મેં સુવાલ જવાબ

શૈતાન લાખ કોશિશ કરે મગર આપ યેહ રિસાલા મુકમ્મલ પઢ કર ઈલ્મે દીન હાસિલ કીજિયે ઔર સવાબ કે હકદાર બનિયે.

દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત

સરકારે મદીના, રાહતે કલ્બો સીના, સાહિબે મુઅત્તર પસીના صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કા ફરમાને બા કરીના હૈ : "ઐ લોગો ! બેશક બરોઝે કિયામત ઉસ કી દહ્શતોં ઔર હિસાબ કિતાબ સે જલ્દ નજાત પાને વાલા શખ્સ વોહ હોગા જિસ ને તુમ મેં સે મુઝ પર દુન્યા કે અન્દર બ કસરત **દુરૂદ શરીફ** પઢે હોંગે."

(الفردوس بماثور الخطاب، ج٥، ص٢٧٧، حديث٨١٧٥)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મા'લૂમાત સે કોરા ગૂંગા બહરા

ગૂંગે બહરે ઈસ્લામી ભાઈયોં ઔર ઉમૂમી ઈસ્લામી ભાઈયોં પર મુશ્તમિલ એક **મ-દની કાફિલા** રાહે ખુદા عَزَّوَجَلَّ મેં સફર કરતા હુવા કિસી અલાકે મેં પહોંચા. વહાં મુસલ્માનોં કે ઘર મેં પૈદા હોને વાલે એક ગૂંગે બહરે નૌ જવાન પર ઈશારોં કી ઝબાન મેં **ઈન્ફિરાદી કોશિશ** કરતે હુએ જબ ઉસે **નબિય્યે કરીમ,** રઊફુર્રહીમ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

કી શાને મુબા-રકા કે **મુ-તઅલ્લિક** બતાયા ગયા તો વોહ ચૌંક કર ઈશારોં મેં પૂછને લગા : **યેહ કૌન હૈં ?** યા'ની વોહ ગૂંગા બહરા નૌ જવાન, **નબિય્યે આખિરુઝ્ઝમાન,** સુલ્તાને દો જહાન صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم સે બિલ્કુલ હી અનજાન થા. બહર હાલ **મુબલ્લિગે દા'વતે ઈસ્લામી** ને ઉસ કો ઈશારોં કી ઝબાન મેં મીઠે મીઠે આકા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم કી ઝાતે મુબા-રકા કે **મુ-તઅલ્લિક** બતાયા.

આહ ! ઈન બેચારોં કો દીન કૌન સિખાએ ! યકીનન યેહ ભી હમારે ઈસ્લામી ભાઈ હૈં, હમારી તવજ્જોહ કે મુન્તઝિર હૈં.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ ઈન કી રહનુમાઈ કે લિયે દા'વતે ઈસ્લામી કી તરફ સે **"મજલિસ બરાએ ખુસૂસી ઈસ્લામી ભાઈ"** કાઈમ કી ગઈ હૈ જો કે ઈન મેં **મ-દની કામ** કર રહી હૈ ઈસ્લામી ભાઈયોં કે લિયે **ફૈઝાને મદીના કોર્સ** કરવાને યા'ની ગૂંગે બહરોં કી ઈશારોં કી ઝબાન સિખાને કા બા કાઈદા સિલ્સિલા હૈ ઔર ઈશારોં કી ઝબાન જાનને વાલે મુબલ્લિગીન ઈન કી તરબિય્યત કરતે હૈં. ઈન કી કોશિશોં સે ઢેરોં ઢેર ગૂંગે બહરે ઔર નાબીના ઈસ્લામી ભાઈ **હફ્તાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઆત** મેં શરીક હોને કે સાથ સાથ સુન્નતોં કી તરબિય્યત કે **મ-દની કાફિલોં** મેં સુન્નતોં ભરા સફર ભી ઈખ્તિયાર કરતે હૈં. **ગૂંગે બહરોં** કી રહનુમાઈ કે લિયે બા'ઝ **શર-ઈ અહકામ** સુવાલન જવાબન પેશ કિયે જાતે હૈં.

નમાઝ કા બયાન

તકબીરે તહરીમા

સુવાલ: ગૂંગે શખ્સ કે લિયે **તકબીરે તહરીમા** (યા'ની નમાઝ કી પહલી તકબીર) કા ક્યા હુક્મ હોગા ?

જવાબ: **ગૂંગા** યા ઐસા શખ્સ જિસ કી ઝબાન કિસી ભી વજહ સે બન્દ હો ગઈ હો ઉસ પર **તકબીરે તહરીમા** મેં **તલફ્ફુઝ** (યા'ની અલ્ફાઝ અદા કરના) ઝરૂરી નહીં, દિલ મેં ઈરાદા કર લેના હી કાફી હૈ. **બહારે શરીઅત** મેં હૈ : "જો શખ્સ તકબીર કે **તલફ્ફુઝ** પર કાદિર ન હો મ-સલન ગૂંગા હો યા કિસી ઔર વજહ સે ઝબાન બન્દ હો ઉસ પર **તલફ્ફુઝ** વાજિબ નહીં, દિલ મેં ઈરાદા કાફી હૈ."

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 508)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

કિરાઅત

સુવાલ: ગૂંગે કે લિયે **કિરાઅત** (કુરઆને પાક કી તિલાવત) કે બારે મેં ક્યા હુક્મ હૈ ?

જવાબ: **ગૂંગા** ચૂંકે કુરઆને મજીદ પઢને પર કાદિર નહીં હોતા ઈસ લિયે ઈસ પર **કિરાઅત** કરના લાઝિમ નહીં હૈ. (الدر المختار و رد المحتار، ج۲، ص۲۲۰ ماخوذاً)

સુવાલ: ગૂંગા બહરા કિયામ મેં ક્યા કરેગા ? ક્યા બ મિક્દારે ફર્ઝ વ વાજિબ કિરાઅત ચુપ ખડા રહેગા ?

જવાબ: જી હાં ! કિયામ મેં બ મિક્દારે ફર્ઝ વ વાજિબ કિરાઅત ચુપ ખડા રહેગા.

નાપાકી કી હાલત ઔર કિરાઅત

સુવાલ: અગર કિસી ગૂંગે ને ગુસ્લ ફર્ઝ હોને કી હાલત મેં **કિરાઅત** (કુરઆને પાક કી તિલાવત) કા ઈશારા કિયા તો ક્યા વોહ ગુનાહગાર હોગા ?

જવાબ: જી હાં, ઈસ સૂરત મેં યેહ ગુનાહગાર હોગા ક્યૂંકે ઈસ કે હક મેં ઈશારા કરના ઐસા હી હૈ જૈસે કિસી બોલને વાલે કા કલામ (બાત) કરના. લિહાઝા જિસ તરહ બોલને વાલે કે લિયે નાપાકી (યા'ની ગુસ્લ ફર્ઝ હોને) કી હાલત મેં **કિરાઅત** કરના **હરામ** હૈ ઈસી તરહ ગૂંગે કે લિયે ભી **કિરાઅત** કા ઈશારા કરના ના જાઈઝ વ ગુનાહ હૈ. **ઉ-લમાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : "અગર કિસી ગૂંગે ને નાપાકી (યા'ની ગુસ્લ ફર્ઝ હોને) કી હાલત મેં **કિરાઅત** કા ઈશારા કિયા તો ઉસ કા યેહ અમલ **હરામ** હોગા." **(قرة عيون الاخيار تكملة ردالمحتار، ج١٢، ص١٤٦)**

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ઇમામત

સુવાલ: ક્યા ગૂંગા બોલને પર કુદરત રખને વાલોં કી **ઈમામત** કર સકતા હૈ ?

જવાબ: જી નહીં. ફતાવા આલમગીરી મેં હૈ : "કારી (યા'ની દુરુસ્ત કુરઆન પઢને વાલા જિસ કી નમાઝ દુરુસ્ત કુરઆન પઢને કી વજહ સે ફાસિદ ન હોતી હો) કો ગૂંગે ઔર ઉમ્મી (યા'ની ગલત કુરઆન પઢને વાલા જિસ કી નમાઝ ગલત કુરઆન પઢને કી વજહ સે ફાસિદ હોતી હો) કી ઈક્તિદા કરના સહીહ નહીં હૈ."

(الفتاوى الهندية، ج١، ص٨٦)

સુવાલ: તો ક્યા **ગૂંગા** ગૂંગોં કા ભી **ઈમામ** નહીં હો સકતા ?

જવાબ: **ગૂંગા** ગૂંગોં કા ઈમામ હો સકતા હૈ. ફુ-કહાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : "અગર ગૂંગા ગૂંગોં કી **ઈમામત** કરે તો સારે ગૂંગોં કી નમાઝ હો જાએગી." **(الفتاوى الهندية، ج١، ص٨٣)**

સુવાલ: ગૂંગા, ઉમ્મી કા **ઈમામ** બન સકતા હૈ યા નહીં ?

જવાબ: **ઐસા** ઉમ્મી જો કે દુરુસ્ત તૌર પર **તકબીરે તહરીમા** ભી ન કહ સકતા હો, ગૂંગા ઉસ કી **ઈમામત** કર સકતા હૈ. **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : "**અગર** ઉમ્મી સહીહ તૌર પર તહરીમા ભી બાંધ નહીં સકતા તો **ગૂંગે** કી ઈક્તિદા કર સકતા હૈ." (**الدر المختار ورد المحتار، ج٢، ص٣٩١**, વ બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 570)

સુવાલ: ક્યા ગૂંગા ઉમ્મી કી ઈક્તિદા કર સકતા હૈ ?

જવાબ: **જી હાં,** ગૂંગા ઉમ્મી કી ઈક્તિદા મેં નમાઝ અદા કર સકતા હૈ. **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : "**ઉમ્મી** ગૂંગે કી ઈક્તિદા નહીં કર સકતા **ગૂંગા** ઉમ્મી કી કર સકતા હૈ."

(**الدر المختار ورد المحتار، ج٢، ص٣٩١**, વ બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 570)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નમાઝ કી સુન્નતેં

સુવાલ: અગર મુક્તદી બહરા હો ઔર ઈમામ બિલ જહ્ર (યા'ની બુલન્દ આવાઝ સે) **કિરાઅત** શુરૂઅ કર દે જબ કે અભી મુક્તદી ને સના નહીં પઢી તો ક્યા ઉસ કે લિયે ભી ખામોશ રહને ઔર સના ન પઢને કા હુક્મ હોગા ?

જવાબ: જી હાં, બહરે કે લિયે ભી યેહી હુક્મ હૈ યા'ની બહરા ભી સના ન પઢે. **સદરુશશરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : "**ઈમામ** ને બિલ જહ્ર **કિરાઅત** શુરૂઅ કર દી તો મુક્તદી સના ન પઢે અગર્ચે બ વજહ દૂર હોને યા બહરે હોને કે ઈમામ કી આવાઝ ન સુનતા હો જૈસે જુમુઆ વ ઈદૈન મેં પિછલી સફ કે મુક્તદી, કે બ વજહે દૂર હોને કે **કિરાઅત** નહીં સુનતે. (الفتاوى الهندية، ج١، ص٩٠ وغنية المتملى، ص٣٠٤) ઈમામ આહિસ્તા પઢતા હો તો પઢ લે."

(رد المحتار، ج٢، ص٢٣٢, વ બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 3, સ. 523)

નમાઝી ગૂંગા

બાબુલ મદીના કરાચી કે અલાકે લિયાકત આબાદ કી એક મસ્જિદ કે ઈમામ સાહિબ કે બયાન કા ખુલાસા હૈ : કુછ દિનોં સે જબ ભી મૈં મસ્જિદ મેં દાખિલ હોતા તો એક નૌ જવાન કો પહલી **સફ** મેં મૌજૂદ પાતા, જો અઝાન સે પહલે હી આ કર બૈઠ જાતા ઔર ઝિક્રો અઝકાર મેં મશ્ગૂલ રહતા. મૈં ઉન સે બેહદ **મુ-તઅસ્સિર** હુવા કે આજ કે પુર ફિતન દૌર કે અન્દર ભરપૂર

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમ્હારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (طبرانی)

જવાની મેં ઈબાદત કા ઐસા જઝબા......!! નૌ જવાન કા યેહ ભી મા'મૂલ થા કે બહુત દેર તક દુઆએં માંગતા રહતા. મૈં ને એક દિન ઉન સે મુલાકાત કી તો મા'લૂમ હુવા કે વોહ કુવ્વતે ગોયાઈ ઔર સમાઅત સે મહરૂમ (યા'ની ગૂંગે બહરે) હૈં. મઝીદ મા'લૂમાત કી તો પતા ચલા કે યેહ નેક નમાઝી **ગૂંગે બહરે** ઈસ્લામી ભાઈ **દા'વતે ઈસ્લામી** કે **મ-દની માહોલ** સે વાબસ્તા હૈં ઔર **હફ્તાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ** મેં શિર્કત કરને કે સાથ સાથ **આશિકાને રસૂલ** કે હમરાહ **મ-દની કાફિલોં** મેં ભી સુન્નતોં ભરા સફર ફરમાતે હૈં. અબ તક યેહ **30** દિન કે **મ-દની કાફિલોં** મેં દો મર્તબા સફર કી સઆદત હાસિલ કર ચુકે હૈં. ઉસ અલાકે કે ઈસ્લામી ભાઈયોં કા કહના હૈ કે اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ ઉસ **ગૂંગે બહરે** ઈસ્લામી ભાઈ કો **મ-દની કાફિલોં** મેં સફર કી બ-ર-કત સે ઐસા ખૌફે ખુદા عَزَّوَجَلَّ હાસિલ હુવા કે **યેહ અકસર તન્હાઈ મેં બૈઠ કર દુઆએં માંગતે ઔર ખૌફે ખુદા** عَزَّوَجَلَّ **સે રોતે દિખાઈ દેતે હૈં.**

જબ કે ગૂંગે બહરે ઈસ્લામી ભાઈ કે વાલિદ સાહિબ કા બયાન કુછ યૂં હૈ કે મેરા બેટા અબ પાબન્દી કે સાથ નમાઝ અદા કરતા હૈ, ઈસ કે ઈલાવા દીગર **મ-દની ઈન્આમાત** કે સાથ સાથ ગૂંગે બહરે ઈસ્લામી ભાઈયોં કે ઈસ મ-દની ઈન્આમ : **"ક્યા આજ આપ ને કુરઆને પાક** (કન્ઝુલ ઈમાન) **મેં કમ અઝ કમ એક રુકૂઅ કી ઝિયારત ફરમાઈ ?"** પર ભી અમલ કરતા હૈ ચુનાન્ચે મેરા બેટા રોઝાના કુરઆને મજીદ કી

ઝિયારત કરતા હૈ ઔર ઉસે ચૂમતા ભી હૈ. **દા'વતે ઈસ્લામી કા મેરે ઊપર બહુત બડા એહસાન હૈ** જિસ ને મેરે બેટે કી ઝિન્દગી કો બદલ કર રખ દિયા.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સજ્દએ તિલાવત

સુવાલ: અગર કિસી બહરે ને **આયતે સજ્દા** તિલાવત કી તો ક્યા ઉસ પર સજ્દા વાજિબ હોગા ?

જવાબ: **અગર** ઈતની આવાઝ થી કે અગર વોહ બહરા ન હોતા તો સુન લેતા તો **સજ્દા** વાજિબ હો ગયા વરના નહીં. **ફતાવા આલમગીરી** મેં હૈ : અગર કિસી **બહરે** ને **આયતે સજ્દા** તિલાવત કી ઔર બહરા હોને કી વજહ સે ન સુની (યા'ની ઈતની આવાઝ થી કે બહરા ન હોતા તો સુન લેતા) તો ઉસ પર **સજ્દએ તિલાવત** વાજિબ હો જાએગા. (الفتاوى الهندية، ج١، ص١٣٣)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

જુમુઆ કા બયાન

સુવાલ: અગર ખતીબ ને આકિલ બાલિગ મર્દ બહરોં કે સામને **ખુત્બએ જુમુઆ** પઢા તો ક્યા **ખુત્બા** હો જાએગા ?

જવાબ: **જી હાં, સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : "**ખુત્બએ જુમુઆ** કે લિયે યેહ શર્ત હૈ કે ઈતની આવાઝ સે હો કે પાસ વાલે સુન સકેં અગર કોઈ અમ્ર માનેઅ (યા'ની રુકાવટ) ન હો તો અગર ઝવાલ સે પેશ્તર

ખુત્બા પઢ લિયા યા નમાઝ કે બા'દ પઢા યા તન્હા પઢા યા ઔરતોં બચ્ચોં કે સામને પઢા તો ઈન સબ સૂરતોં મેં જુમુઆ ન હુવા ઔર અગર **બહરોં** યા સોને વાલોં કે સામને પઢા યા હાઝિરીન દૂર હૈં કે સુનતે નહીં યા મુસાફિર યા બીમારોં કે સામને પઢા જો આકિલ બાલિગ મર્દ હૈં તો હો જાએગા.''

(الدر المختار و رد المحتار، ج۳، ص۲۱, વ બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 4, સ. 766)

સુવાલઃ **જુમુઆ** કે લિયે શર્ત હૈ કે ઈમામ કે ઈલાવા કમ અઝ કમ તીન અફરાદ હોં, અગર વોહ તીનોં **ગૂંગે** હોં તો ક્યા જુમુઆ દુરુસ્ત હો જાએગા ?

જવાબઃ અગર **જુમુઆ** મેં ઈમામ કે ઈલાવા તીન મુક્તદી **ગૂંગે** હોં જબ ભી **જુમુઆ** દુરુસ્ત હો જાએગા. **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَیْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی ફરમાતે હૈં : ''અગર તીન ગુલામ યા મુસાફિર યા બીમાર યા **ગૂંગે** યા અનપઢ મુક્તદી હોં તો **જુમુઆ** હો જાએગા, સિર્ફ ઔરતેં યા બચ્ચે હોં તો નહીં.''

(الفتاوی الهندية، ج۱، ص۱٤۸، و رد المحتار، ج۳، ص۲۷)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

હજ કા બયાન

સુવાલઃ નિય્યત કરને કે બા'દ **એહરામ** કે લિયે એક બાર ઝબાન સે **''લબ્બૈક''** કહના ઝરૂરી હૈ, **ગૂંગે** કે લિયે ક્યા હુક્મ હોગા ?

જવાબ: **સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : ''**એહરામ** કે લિયે એક મર્તબા ઝબાન સે **લબ્બૈક** કહના ઝરૂરી હૈ ઔર અગર ઈસ કી જગહ **سُبْحٰنَ اللهِ،اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ** યા ઔર કોઈ ઝિક્રે ઈલાહી કિયા ઔર એહરામ કી નિય્યત કી તો એહરામ હો ગયા મગર સુન્નત **લબ્બૈક** કહના હૈ. **ગૂંગા** હો તો ઉસે ચાહિયે કે **હોંટ** કો **જુમ્બિશ** દે.'' (**الفتاوى الهندية، ج١، ص٢٢٢**, વ બહારે શરીઅત, જિ. 1, હિસ્સા : 6, સ. 1074)

ક્યા ગૂંગા ઝબ્હ કર સકતા હૈ ?

સુવાલ: ક્યા મુસલ્માન ગૂંગે કા ઝબ્હ કિયા હુવા જાનવર હલાલ હૈ ?

જવાબ: **જી હાં. સદરુશ્શરીઅહ, બદરુત્તરીકહ** હઝરતે અલ્લામા મૌલાના મુફ્તી મુહમ્મદ અમજદ અલી આ'ઝમી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى ફરમાતે હૈં : ''ગૂંગે કા ઝબીહા હલાલ હૈ.'' (**الفتاوى الهندية، ج٥، ص٢٨٦**, વ બહારે શરીઅત, જિ. 3, હિસ્સા : 15, સ. 316)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

સલામ કા બયાન

સુવાલ: અગર બહરે ને કિસી કો સલામ કિયા તો ઉસ કે જવાબ કી ક્યા સૂરત હોગી ?

જવાબ: બહરે કે સલામ કે જવાબ મેં સિર્ફ હોંટોં કો **જુમ્બિશ** દેના (યા'ની હોંટ હિલા દેના) હી કાફી હૈ. **ફુ-કહાએ કિરામ** ફરમાતે હૈં : ''સલામ ઈતની આવાઝ સે કહે કે જિસ કો સલામ

કિયા હૈ વોહ સુન લે ઔર અગર ઈતની આવાઝ ન હો તો જવાબ દેના વાજિબ નહીં. જવાબે સલામ ભી ઈતની આવાઝ સે હો કે સલામ કરને વાલા સુન લે ઔર ઈતના આહિસ્તા કહા કે વોહ સુન ન સકા તો વાજિબ સાકિત ન હુવા, ઔર અગર વોહ (સલામ કરને વાલા) બહરા હૈ તો ઉસ કે સામને હોંટ કો **જુમ્બિશ** દે કે ઉસ કી સમઝ મેં આ જાએ કે જવાબ દે દિયા, છીંક કે જવાબ કા ભી યેહી હુક્મ હૈ.'' **(البزازية على هامش الفتاوى الهندية، ج٦، ص٣٥٥)**

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

આશિકે રસૂલ ગૂંગા

બાબુલ મદીના કરાચી કે મુકીમ ઈસ્લામી ભાઈ ને કુછ ઈસ તરહ બતાયા કે **આલમી મ-દની મર્કઝ ફૈઝાને મદીના** મેં તરબિય્યતી નિશસ્ત મેં શરીક **ગૂંગે બહરે** ઈસ્લામી ભાઈયોં મેં એક મુબલ્લિગ ઈશારોં કી ઝબાન મેં બયાન ફરમા રહે થે. જબ ઉન્હોં ને દુરૂદે પાક કી ફઝીલત બતાઈ કે ''**અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કી ખાતિર આપસ મેં **મહબ્બત** રખને વાલે જબ બાહમ મિલેં ઔર **મુસા-ફહા** કરેં (યા'ની હાથ મિલાએં) ઔર નબી (صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) પર **દુરૂદે પાક** ભેજેં તો ઉન કે જુદા હોને સે પહલે દોનોં કે અગલે પિછલે ગુનાહ બખ્શ દિયે જાતે હૈં.'' **(مسند ابی یعلی، ج٣، ص٩٥، حدیث٢٩٥١)** તો એક ગૂંગે ઈસ્લામી ભાઈ ને બા'દે બયાન મુબલ્લિગ ઈસ્લામી ભાઈ કો ઈશારે મેં દર-ખ્વાસ્ત કી કે મુઝે **દુરૂદે પાક** ઔર **સલામ** કરના સિખાએં. મુબલ્લિગ ઈસ્લામી ભાઈ ને ઉન કી ખૈર ખ્વાહી કરતે હુએ ઉન્હેં મઝકૂરા ચીઝેં સિખાના શુરૂઅ કીં. વોહ

ગૂંગે બહરે ઈસ્લામી ભાઈ પાબન્દી સે નિશસ્ત મેં શિર્કત ફરમાતે રહે. આખિર કાર ઉન્હોં ને કુછ હી અર્સે મેં ઈશારોં કી ઝબાન મેં સલામ કરના ઔર દુરૂદે પાક પઢના સીખ લિયા. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ ઉન્હોં ને અપના મા'મૂલ બના લિયા કે જબ ભી કિસી સે મુલાકાત હોતી હૈ તો પહલે સલામ કરતે હૈં ઔર ફિર **મુસા-ફહા કર કે** (યા'ની હાથ મિલા કર) **દુરૂદે પાક ઝરૂર પઢતે હૈં.**

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

નિકાહ કા બયાન

સુવાલ: ગૂંગે કા **નિકાહ** કિસ તરહ હોગા ?

જવાબ: ગૂંગે કા **નિકાહ** ઈશારે કે ઝરીએ હોગા જબ કે ઈસ કા ઈશારા સમઝ મેં આતા હો. **ફતાવા આલમગીરી** મેં હૈ : **નિકાહ** જિસ તરહ બોલ કર હોતા હૈ ઈસી તરહ ગૂંગે કે ઈશારે સે ભી હો જાએગા જબ કે ઈસ કે ઈશારે સમઝ મેં આતે હોં.

(الفتاوى الهندية، ج١، ص٢٧٠)

સુવાલ: ક્યા ગૂંગે ઐસોં કે **નિકાહ** કે ગવાહ હો સકતે હૈં જો બોલને પર કાદિર હોં ?

જવાબ: **ફતાવા આલમગીરી** મેં હૈ : "ગૂંગે (નિકાહ કે) ગવાહ નહીં હો સકતે કે જો ગૂંગા હોતા હૈ બહરા ભી હોતા હૈ હાં અગર ગૂંગા હો બહરા ન હો તો હો સકતા હૈ."

(الفتاوى الهندية،ج١،ص٢٦٨)

સુવાલ: દો ગવાહોં મેં સે અગર એક ગવાહ બહરા હો ઔર કોઈ ઉસ કે કાન પર ચીખ કર કહે ઔર વોહ સુન લે તો ક્યા અબ **નિકાહ** દુરુસ્ત હો જાએગા ?

જવાબ: **અગર્ચે** એક હી ગવાહ બહરા હો ઔર કોઈ ઉસ કે કાન પર ચીખે તો વોહ સુન લે તબ ભી નિકાહ ઉસ વક્ત તક દુરુસ્ત નહીં હોગા જબ તક કે દોનોં ગવાહ એક સાથ ઈજાબ વ કબૂલ ન સુન લેં. **ફતાવા ખાનિયા** મેં હૈ : "એક ગવાહ સુનતા હુવા હૈ ઔર એક બહરા, બહરે ને નહીં સુના ઔર ઈસ સુનને વાલે યા કિસી ઔર ને ચિલ્લા કર ઉસ કે કાન મેં કહા **નિકાહ** ન હુવા જબ તક દોનોં ગવાહ એક સાથ આકિદૈન (યા'ની નિકાહ કે દોનોં ફરીકૈન મ-સલન દૂલ્હા વ વકીલ યા દૂલ્હા ઔર દુલ્હન) સે ન સુનેં." **(الفتاوى الخانية، ج١، ص١٥٦)**

સુવાલ: નિકાહ મેં ઈજાબ વ કબૂલ સે ક્યા મુરાદ હૈ ?

જવાબ: ઈજાબ વ કબૂલ મ-સલન એક કહે મૈં ને અપને કો તેરી ઝૌજિય્યત મેં દિયા, દૂસરા કહે મૈં ને કબૂલ કિયા. યેહ નિકાહ કે રુક્ન હૈં. પહલે જો કહે વોહ ઈજાબ હૈ ઔર ઉસ કે જવાબ મેં દૂસરે કે અલ્ફાઝ કો કબૂલ કહતે હૈં. યેહ કુછ ઝરૂર નહીં કે ઔરત કી તરફ સે ઈજાબ હો ઔર મર્દ કી તરફ સે કબૂલ બલ્કે ઈસ કા ઉલટા ભી હો સકતા હૈ. **(الدرالمختار وردالمحتار، ج٤، ص٧٨)**

સુવાલ: અગર આકિદૈન (ઈજાબ વ કબૂલ કરને વાલે દોનોં) **ગૂંગે** હોં તો ક્યા ગૂંગે ઉસ **નિકાહ** કે ગવાહ બન સકતે હૈં ?

જવાબ: **જી હાં,** અગર મર્દ વ ઔરત દોનોં ગૂંગે હોં તો ગૂંગે ઔર બહરે ભી ઉસ નિકાહ કે ગવાહ હો સકતે હૈં. જૈસા કે **ફતાવા**

શામી મેં હૈ : આકિદૈન (ઈજાબ વ કબૂલ કરને વાલે દોનોં) ગૂંગે હોં તો **નિકાહ** ઈશારે સે હોગા. લિહાઝા ઈસ **નિકાહ** કા ગવાહ ગૂંગા ભી હો સકતા હૈ ઔર બહરા ભી.

(رد المحتار، ج٤، ص٩٩)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

તલાક કા બયાન

સુવાલ: અગર કિસી ગૂંગે ને અપની બીવી કો ઈશારે કે ઝરીએ **તલાક** દી તો ક્યા **તલાક** હો જાએગી ?

જવાબ: જી હાં, તલાક હો જાએગી, લેકિન યેહ હુક્મ ઈસ સૂરત મેં હૈ જબ કે વોહ લિખના ન જાનતા હો વરના લિખ કર દેગા તો હી હોગી. **ફત્હુલ કદીર** મેં હૈ : "**ગૂંગે** ને ઈશારે સે **તલાક** દી હો ગઈ જબ કે લિખના ન જાનતા હો, ઔર લિખના જાનતા હો તો ઈશારે સે ન હોગી બલ્કે લિખને સે હોગી."

(فتح القدير، ج٣، ص٣٤٨)

સુવાલ: ક્યા ઈશારે સે હર ગૂંગે કી **તલાક** હો જાતી હૈ યા સિર્ફ ઉસી કી હોતી હૈ જો કે પૈદાઈશી ગૂંગા હો ?

જવાબ: ઈસ સે મુરાદ **પૈદાઈશી ગૂંગા** હૈ અગર કોઈ બા'દ મેં ગૂંગા હુવા ઔર યૂં હી રહા યહાં તક કે ઉસ કે ઈશારે સમઝ મેં આના શુરૂઅ હો ગએ જબ તો **તલાક** હો જાએગી ઔર અગર સમઝ મેં ન આતે હોં યા ઉન મેં શક હોતા હો તો નહીં હોગી. ચુનાન્ચે **ફુ-કહાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : **ગૂંગે** કી **તલાક** ઈશારે કે ઝરીએ હો જાતી હૈ ઈસ ગૂંગે સે મુરાદ વોહ હૈ જો કે પૈદાઈશી ગૂંગા હો યા બા'દ મેં હુવા હો ઔર ઉસ કે ઈશારે સમઝ મેં આને લગ ગએ

હોં, ઔર અગર ઉસ કે ઇશારે ઐસે મા'રૂફ ન હોં કે જો કહે સમઝ મેં આ જાએ યા ઉસ મેં શક હોતા હો તો બાતિલ હૈ (યા'ની તલાક ન હોગી) (الفتاوی الهندية، ج١، ص٣٥٤)

સુવાલ: અગર ગૂંગે ને ઇશારે કે ઝરીએ તીન સે કમ **તલાકેં** દીં તો વોહ કૌન સી **તલાક** કરાર દી જાએગી ?

જવાબ: **ગૂંગે** ને અગર ઇશારે કે ઝરીએ તીન સે કમ **તલાકેં** દીં તો વોહ **રજઈ** શુમાર હોંગી. ફુ-કહાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : "ગૂંગે ને જો **તલાક** ઇશારે સે દી અગર તીન સે કમ હૈ તો **તલાકે** રજઈ[1] શુમાર હોગી." (الفتاوی الهندية، ج١، ص٣٥٤)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ઝિહાર કા બયાન

સુવાલ: અગર ગૂંગા **ઝિહાર** (ઇસ કી તા'રીફ આગે મૌજૂદ હૈ) કરે તો ક્યા દુરુસ્ત હો જાએગા ?

જવાબ: **જી હાં,** અગર ગૂંગે કે ઇશારે સમઝ મેં આતે હૈં તો ઉસ કા ઇશારે કે ઝરીએ કિયા હુવા **ઝિહાર** હો જાતા હૈ, ઔર અગર લિખના જાનતા હો તો લિખને સે ભી વાકેઅ હો જાએગા જબ કે ઉસ કી નિય્યત ભી **ઝિહાર** કી હો. ચુનાન્ચે ફુ-કહાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : "**ગૂંગે** ને લિખ કર યા ઐસે ઇશારે સે **ઝિહાર** કિયા જો કે મા'લૂમ હો ઔર ઉસ કી નિય્યત ભી હો તો **ઝિહાર** લાઝિમ (યા'ની લાગૂ) હો જાએગા, જિસ તરહ કે ઉસ કી દી હુઈ તલાક હો જાતી હૈ." (الفتاوی الهندية، ج١، ص٥٠٨)

1 : તલાકે રજ્ઈ કી તફ્સીલી મા'લૂમાત કે લિયે **મક-ત-બતુલ મદીના** કી મત્બૂઆ બહારે શરીઅત જિલ્દ 2, હિસ્સા 8 સે "રજ્અત કા બયાન" મુલા-હઝા ફરમાઈયે.

સુવાલ: **ઝિહાર**[1] કિસે કહતે હૈં ?

જવાબ: **અપની** બીવી કો યા ઉસ કે કિસી જુઝ્વે શાએઅ કો (મ-સલન ઉસ કે આધે હિસ્સે કો) યા ઐસે જુઝ (હિસ્સે) કો જો કે કુલ સે તા'બીર કિયા જાતા હો (યા'ની વોહ હિસ્સએ બદન બોલ કર પૂરા જિસ્મ મુરાદ લિયા જાતા હો જૈસે સર, ગરદન વગૈરા) ઐસી ઔરત સે તશ્બીહ દેના જો ઉસ પર હમેશા કે લિયે હરામ હો (જૈસે માં, બહન, બેટી, ખાલા, ફૂફી, ભાન્જી, ભતીજી) યા ઉસ કે કિસી ઐસે ઉઝ્વ (હિસ્સે) સે તશ્બીહ દેના જિસ કી તરફ દેખના (ઉસ કે લિયે) **હરામ** હો (જૈસે શર્મગાહ, રાન, પેટ, પીઠ વગૈરા) મ-સલન (બીવી સે) કહા કે તૂ મુઝ પર મેરી માં કી મિસ્લ (તરહ) હૈ યા તેરા સર યા તેરી ગરદન યા તેરા નિસ્ફ મેરી માં કી પીઠ કી મિસ્લ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 2, હિસ્સા : 8, સ. 205)

સુવાલ: **ઝિહાર** કા હુક્મ ક્યા હૈ ?

જવાબ: ઈસ કા હુક્મ યેહ હૈ કે જબ તક મર્દ **ઝિહાર** કા કફ્ફારા અદા ન કર લે ઉસ વક્ત તક અપની બીવી સે જિમાઅ કરના, શહ્વત કે સાથ ઉસ કા બોસા લેના, યા (શહ્વત સે) ઉસ કો છૂના, યા (શહ્વત કે સાથ) ઉસ કી શર્મગાહ કી તરફ નઝર કરના **હરામ** હૈ. ઔર બિગૈર શહ્વત છૂને યા બોસા લેને મેં હરજ નહીં, મગર લબ કા બોસા બિગૈર શહ્વત ભી જાઈઝ નહીં.

(الجوهرة النيرة، الجزء الثانی، ص۸۲، و الدر المختار، ج۵، ص۱۳۰)

સુવાલ: **ઝિહાર** કા કફ્ફારા ક્યા હૈ ?

જવાબ: **ગૂંગા** ઔર **ગૈર ગૂંગા** દોનોં હી કે લિયે **ઝિહાર** કે કફ્ફારે કી તીન સૂરતેં

1 : ઝિહાર કે તફ્સીલી અહકામ કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ બહારે શરીઅત જિલ્દ 2, હિસ્સા 8 મેં "ઝિહાર કા બયાન" ઔર "કફ્ફારે કા બયાન" પઢ લીજિયે.

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (طبرانی)

હૈં ﴾1﴿ ગુલામ યા કનીઝ આઝાદ કરે અગર ઈસ પર કુદરત ન હો તો ﴾2﴿ (સિને હિજરી કે) દો માહ કે લગાતાર રોઝે રખે અગર ઈસ પર કુદરત ન હો તો ﴾3﴿ સાઠ મિસ્કીનોં કો દો વક્ત (યા'ની સુબ્હ, શામ કા) ખાના ખિલાએ યા 60 મસાકીન કો સ-દ-કએ ફિત્ર અદા કરે. (બહારે શરીઅત, જિ. 2, હિસ્સા : 8, સ. 104, 109 મુલખ્ખસન)

સુવાલ: અગર બીવી સે જિમાઅ કરના ન ચાહે યા બીવી હી ફૌત હો જાએ તો ક્યા ફિર ભી **કફ્ફારા** અદા કરના હોગા ?

જવાબ: **નહીં. ફતાવા આલમગીરી** મેં હૈ : **ઝિહાર** કરને વાલા જિમાઅ કા ઈરાદા કરે તો **કફ્ફારા** વાજિબ હૈ ઔર અગર યેહ ચાહે કે વતી ન કરે ઔર ઔરત ઉસ પર હરામ હી રહે તો **કફ્ફારા** વાજિબ નહીં ઔર અગર ઈરાદએ જિમાઅ થા મગર ઝૌજા મર ગઈ તો વાજિબ ન રહા. (الفتاوى الهندية، ج١، ص٥٠٩)

લિઆન કા બયાન

સુવાલ: **લિઆન** કિસે કહતે હૈં ?

જવાબ: **મર્દ** ને અપની ઔરત કો ઝિના કી તોહમત લગાઈ ઈસ તરહ કે અગર **અજ્નબિય્યા** ઔરત કો લગાતા તો **હદ્દે કઝફ** (યા'ની તોહમતે ઝિના કી હદ) ઈસ પર લગાઈ જાતી. યા'ની ઔરત આકિલા (યા'ની અક્લ વાલી), બાલિગા, હુર્રા (યા'ની આઝાદ), મુસ્લિમા, અફીફા (યા'ની પાક દામન) હો તો **લિઆન** કિયા જાએગા. ઈસ કા તરીકા યેહ હૈ કે કાઝી કે હુઝૂર પહલે શોહર કસમ કે સાથ ચાર મર્તબા શહાદત (ગવાહી) દે યા'ની કહે કે મૈં શહાદત (ગવાહી) દેતા હૂં કે મૈં ને જો ઈસ ઔરત કો ઝિના કી તોહમત લગાઈ ઈસ મેં ખુદા કી કસમ મૈં સચ્ચા હૂં ફિર પાંચવીં મર્તબા યેહ કહે કે ઉસ પર ખુદા કી લા'નત અગર ઈસ અમ્ર મેં

કે ઉસ કો ઝિના કી તોહમત લગાઈ ઝૂટ બોલને વાલોં સે હો. ઔર હર બાર લફ્ઝ "ઈસ" સે ઔરત કી તરફ ઈશારા કરે ફિર ઔરત ચાર મર્તબા યેહ કહે કે મૈં શહાદત (ગવાહી) દેતી હૂં ખુદા કી કસમ ! ઈસ ને જો મુઝે ઝિના કી તોહમત લગાઈ હૈ ઈસ બાત મેં ઝૂટા હૈ ઔર પાંચવીં મર્તબા યેહ કહે કે ઉસ પર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કા ગઝબ હો અગર યેહ ઉસ બાત મેં સચ્ચા હો જો મુઝે ઝિના કી તોહમત લગાઈ. **લિઆન** મેં લફ્ઝ શહાદત (ગવાહી) શર્ત હૈ અગર યેહ કહા કે ખુદા કી કસમ ખાતા હૂં કે સચ્ચા હૂં **લિઆન** ન હુવા. (બહારે શરીઅત, જિ. 2, હિસ્સા : 8, સ. 220)

સુવાલ: અગર મિયાં, બીવી દોનોં યા ઉન મેં સે કોઈ એક ગૂંગા હો તો ક્યા ઉન કે દરમિયાન **લિઆન** હો જાએગા ?

જવાબ: જી નહીં. દુર્રે મુખ્તાર મેં હૈ : "અગર મિયાં બીવી દોનોં ગૂંગે હોં યા કોઈ એક ગૂંગા હો તો ઉન કે દરમિયાન **લિઆન** નહીં હો સકતા." (الدرالمختار، ج٥، ص١٦٢)

સુવાલ: અગર **લિઆન** કે બા'દ અભી કાઝી ને તફ્રીક (જુદાઈ) નહીં કી થી કે ઉન મેં સે કોઈ ગૂંગા હો ગયા તો ક્યા યેહ **લિઆન** દુરુસ્ત હો જાએગા, ઔર ઉન કે દરમિયાન જુદાઈ હોગી ?

જવાબ: નહીં. ઉન કે દરમિયાન તફ્રીક (જુદાઈ) નહીં હોગી. **ફુ-કહાએ કિરામ** رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : "અગર કોઈ તફ્રીક સે પહલે ઔર **લિઆન** કે બા'દ ગૂંગા હો ગયા તો ઉન કે દરમિયાન તફ્રીક (જુદાઈ) ન હોગી." (الدرالمختار، ج٥، ص١٦٢)

સુવાલ: તો ક્યા ઈસ સૂરત મેં ઉન પર હદ (ઝિના કી ઔરત પર, તોહમત કી શોહર પર) હોગી ?

જવાબ: જી નહીં. ઈસ સૂરત મેં કિસી પર હદ નહીં હોગી, ક્યૂંકે શુબા આ

ગયા ઔર શુબા કી વજહ સે હુદૂદ સાકિત (દૂર) હો જાતી હૈં. ચુનાન્ચે **દુર્રે મુખ્તાર** મેં હૈ : "ઔર ન કિસી કો હદ લગેગી ક્યૂંકે શુબા કી વજહ સે હદ દૂર હો જાતી હૈ." **(الدر المختار، ج٥، ص١٦٢)**

કસમ કા બયાન

સુવાલ: અગર કિસી ને **કસમ** ખાઈ કે કિસી સે ભી કલામ નહીં કરૂંગા, ફિર ઉસ ને કિસી ગૂંગે યા બહરે સે કલામ કર લિયા તો ક્યા ઉસ કી કસમ ટૂટ જાએગી ?

જવાબ: જી હાં. ફુ-કહાએ કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلَام ફરમાતે હૈં : અગર કિસી ને કસમ ખાઈ કે કિસી સે કુછ નહીં બોલેગા ઔર ગૂંગે યા બહરે સે કલામ કર લિયા તો કસમ ટૂટ જાએગી.

(الفتاوى الهندية، ج٢، ص١٠٠)

અકીદે કા બયાન

"અલ્લાહ" કા ઇશારા ગૂંગે બહરે કિસ તરહ કરેં ?

સુવાલ: 'આજ કલ ગૂંગે બહરોં કો તરબિય્યત દેને વાલે **"અલ્લાહ"** કા ઇશારા આસ્માન કી તરફ ઉંગલી ઉઠવા કર સિખાતે હૈં યેહ કહાં તક દુરુસ્ત હૈ ?

જવાબ: યેહ તરીકા કત્અન ગલત હૈ. ઈન બેચારોં કે ઝેહ્ન મેં યેહી નઝરિયાત બૈઠ જાતે હોંગે કે **"અલ્લાહ"** તઆલા ઊપર હૈ યા ઊપર ઉસ કા **મકાન હૈ** જિસ મેં વોહ રહતા હૈ યેહ દોનોં બાતેં **કુફ્ર** હૈં **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ જિહત (યા'ની સમ્ત) સે ભી પાક હૈ ઔર **મકાન** સે ભી. આસ્માન કી તરફ ઇશારા કરને કે બજાએ ઈન કો હાથ કે ઝરીએ લફ્ઝ **"અલ્લાહ (اللہ)"** બનાના સિખાના ચાહિયે ઔર ઇસ કા તરીકા નિહાયત હી આસાન હૈ. સીધે હાથ કી ઉંગ્લિયાં મા'મૂલી સી કુશાદા કર કે અંગૂઠે કા સિરા ઊપર કી તરફ થોડા સા બઢા કર

શહાદત કી ઉંગલી કે પહલૂ કે વસ્ત મેં લગા લીજિયે અબ સીધી હથેલી કી પુશ્ત કી તરફ દેખિયે તો લફ્ઝ **અલ્લાહ** (اللہ) મહસૂસ હોગા. ઈસી તરહ કર કે ઉલટે હાથ કી હથેલી કી અગલી તરફ દેખેંગે તો **અલ્લાહ** (اللہ) લિખા હુવા નઝર આએગા.

ફિલ્મેં કુફ્રિય્યાત સીખને કા ઝરીઆ હૈં

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અલ્લાહ તઆલા કે લિયે **મકાન** ઔર જિહત (યા'ની સમ્ત) સાબિત કરને વાલે જુમ્લે લોગોં મેં કાફી રાઈજ હોતે જા રહે હૈં મ-સલન "ઊપર વાલા" કહના તો બહુત ઝિયાદા આમ હૈ. જો કે અક્સર લોગોં ને ઝિયાદા તર ફિલ્મોં ડિરામોં સે સીખા હૈ. ચૂંકે હર મુસલ્માન **કુફ્રિય્યાત** કી પહચાન નહીં કર પાતા, ઈસ વજહ સે ન જાને કિતને મુસલ્માન રોઝાના યેહ ગ-લતિયાં કરતે હોંગે. **જિન લોગોં સે ઝિન્દગી મેં કભી એક બાર ભી યેહ જુમ્લા સાદિર હો ગયા હો ઉન્હેં ચાહિયે કે ઈસ સે તૌબા કરેં ઔર નએ સિરે સે કલિમા પઢેં ઔર અગર શાદી શુદા હૈં તો નએ સિરે સે નિકાહ ભી કરેં.** કાશ ! મુસલ્માન **બુરે ખાતિમે** કા ડર અપને અન્દર પૈદા કરેં, ફિલ્મોં ડિરામોં ઔર ગાને બાજોં સે કનારા કશી ઈખ્તિયાર કરેં ઔર **ઝરૂરિય્યાતે દીન** કા ઈલ્મ હાસિલ કરેં. **આહ !** મૌત હર વક્ત સર પર ખડી હૈ ! **મૌત** બીમારિયોં, ધમાકોં, હંગામોં, સૈલાબોં, તૂફાની બારિશોં, ઝલ્ઝલોં, આતશ ઝદગિયોં, નીઝ તેઝ રફ્તાર ગાડિયોં કે હાદિસોં કે ઝરીએ અચ્છે ખાસે કડિયલ જવાનોં કો ભી ફૌરી તૌર પર ઉચક કર લે જાતી હૈ ઔર સારી ખર મસ્તિયાં ઔર ફન્કારિયાં ખાક મેં મિલ જાતી હૈં

જલ ગએ પરવાને શમ્એં પાની પાની હો ગઈ
મેરા તેરા ઝિક્ર હો કર અન્જુમન મેં રહ ગયા

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ابن سنی)

﴿૭૮૬﴾ ફેહરિસ ﴿૧૨﴾

ઉન્વાનાત	નંબર	ઉન્વાનાત	નંબર
પહલે ઈસે પઢ લીજિયે	1	જુમુઆ કા બયાન	9
દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત	2	હજ કા બયાન	10
મા'લૂમાત સે કોરા ગૂંગા બહરા	2	ક્યા ગૂંગા ઝબ્હ કર સકતા હૈ ?	11
નમાઝ કા બયાન	4	સલામ કા બયાન	11
તક્બીરે તહરીમા	4	આશિકે રસૂલ ગૂંગા	12
કિરાઅત	4	નિકાહ કા બયાન	13
નાપાકી કી હાલત ઔર કિરાઅત	5	તલાક કા બયાન	15
ઈમામત	5	ઝિહાર કા બયાન	16
નમાઝ કી સુન્નતેં	7	લિઆન કા બયાન	18
નમાઝી ગૂંગા	7	કસમ કા બયાન	20
સજદએ તિલાવત	9	અકીદે કા બયાન	20

ماخذ ومراجع

کتاب	مطبوعہ	کتاب	مطبوعہ
الفردوس بماثور الخطاب	دار الکتب العلمیۃ بیروت	غنیۃ المتملی	سہیل اکیڈمی لاہور
مسند ابی یعلی	دار الکتب العلمیۃ بیروت	فتاوی عالمگیری	دار الفکر بیروت
فتاوی خانیہ	پشاور	درمختار	دار المعرفۃ بیروت
فتح القدیر	کوئٹہ	رد المحتار	دار المعرفۃ بیروت
فتاوی بزازیہ	دار الفکر بیروت	بہارِ شریعت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی

નેક બનને કા નુસ્ખા

પન્દરહવીં સદી કી અઝીમ ઈલ્મી વ રૂહાની શખ્સિય્યત

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી

હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

ને ઈસ પુર ફિતન દૌર મેં નેકિયાં કરને ઔર ગુનાહોં સે બચને કે તરીકોં

પર મુશ્તમિલ શરીઅત વ તરીકત કા જામેઅ મજમૂઆ

27 મ-દની ઈન્આમાત

બ સૂરતે સુવાલાત અતા ફરમાએ હૈં. ઈન કે મુતાબિક આસાની સે અમલ કરને કા તરીકએ કાર આખિર મેં દિયા ગયા હૈ. મઝીદ મા'લૂમાત કે લિયે **મક-ત-બતુલ મદીના** કી કિસી ભી શાખ સે કિતાબ **"જન્નત કે તલબ ગારોં કે લિયે મ-દની ગુલદસ્તા"** તલબ ફરમા સકતે હૈં.

મર્કઝી મજલિસે શૂરા (દા'વતે ઈસ્લામી)

SC 1286

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

સુન્નત કી બહારેં

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક **દા'વતે ઈસ્લામી** કે મહકે મહકે મ-દની માહોલ મેં બ કસરત સુન્નતેં સીખી ઔર સિખાઈ જાતી હૈં, હર જુમા'રાત ઈશા કી નમાઝ કે બા'દ આપ કે શહર મેં હોને વાલે દા'વતે ઈસ્લામી કે હફ્તાવાર સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ મેં રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિય્યતોં કે સાથ સારી રાત ગુઝારને કી મ-દની ઈલ્તિજા હૈ. આશિકાને રસૂલ કે **મ-દની કાફિલોં** મેં બ નિય્યતે સવાબ સુન્નતોં કી તરબિય્યત કે લિયે સફર ઔર રોઝાના **ફિક્રે મદીના** કે ઝરીએ **મ-દની ઈન્આમાત** કા રિસાલા પુર કર કે હર મ-દની માહ કે ઈબ્તિદાઈ દસ દિન કે અન્દર અન્દર અપને યહાં કે ઝિમ્મેદાર કો જમ્અ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે, اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઈસ કી બ-ર-કત સે પાબન્દે સુન્નત બનને, ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર **ઈમાન કી હિફાઝત** કે લિયે કુઢને કા ઝેહ્ન બનેગા.

હર ઈસ્લામી ભાઈ અપના યેહ ઝેહ્ન બનાએ કે **"મુઝે અપની ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ"** અપની ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે **"મ-દની ઈન્આમાત"** પર અમલ ઔર સારી દુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે **"મ-દની કાફિલોં"** મેં સફર કરના હૈ. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

મક-ત-બતુલ મદીના કી શાખેં

સૂરત : વલિયાભાઈ મસ્જિદ, ખ્વાજા દાના દરગાહ કે પાસ. 9898615071

જામનગર : પાંચ હાટડી, 9327977293

મોડાસા : સુકા બજાર, 9725824820

ગાંધીધામ : સપના નગર, મદીના મસ્જિદ કે પાસ, 8141474279

ધોલકા : તાજદારે મદીના મસ્જિદ કે સામને, ટાવર બાઝાર, 9374915797

મક-ત-બતુલ મદીના®

દા'વતે ઈસ્લામી

مکتبۃ المدینہ

ફૈઝાને મદીના, ગ્રી કોલિયા બગીચે કે સામને, મિરઝાપુર, અહમદાબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા

Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net